

Rom 7, 24

24: Å, jeg elendige menneske! Hvem skal fri meg ut fra dette dødens legeme?

Her hører du vel at det er et nøddrop fra apostelens eget indre? Hvis alt det han har talt om foran, som "jeg" har erfart, skulle være noe en annen hadde opplevd, så måtte dette verset hatt en annen ordlyd. Men her, midt i hans vitnesbyrd om synden i ham, kommer dette sukket, ja ropet - som et direkte utbrudd fra den som skriver. Dette er derfor ennå et bevis på at her er det apostelen som vitner om hvordan han selv opplever det nå.

Å, jeg elendige menneske! Hvem skal fri meg ut fra dette dødens legeme? Dette er et sukk som bare hellige sjeler forstår, når de er trøttet ut av synden. Dette er et sukk, en klage, som er fullstendig ukjent for verden. For dem er dette en ubegripelig jammer. Bare Gud hører den - fra sine barns bønnestunder. Det er et klagerop, et sukk som har sin dypeste grunn i at en himmelsk sjel, en hellig ånd, er fengslet i et forgiftet og syndig kjød. Når Paulus her bruker uttrykket "dette dødens legeme", så sikter han egentlig ikke til hvordan han fysisk opplever livet på denne jord. For det sier han er noe som er "lett, og som bare varer en kort stund" (2Kor 4: 17). Nei, det er "syndelegemet" (kap. 6: 6), det er "syndens lov i mitt kjød" som presser ham slik. Og det er disse, og ikke andre former for lidelser, Paulus har talt om her. Derfor har også Luther denne kommentar til teksten vår: "Han kaller den "død", denne jammer, disse problemene, og kampen mot synden".

Paulus så på seg selv og dette bedrøvelige forholdet at han, som ikke hadde noe høyere ønske enn å få leve hellig og ren innfor Gud, likevel alltid hadde synden i seg og ble tatt til fange under syndens lov, slik han har vitnet her. Da så han på sitt gamle menneske bare som et "dødens legeme". I Kristus var han jo rettferdig og frelst. Men i seg selv var han et syndens og dødens legeme. All den elendighet, all skyld, all uverdighet og lidelse som lå i synden, det stod for ham som selve døden, ja verre enn den. Alt det denne apostelen led for evangeliets skyld; forfølgelse, fengselsopphold, slag og pisking (2Kor 11: 23-27). All denne fysiske lidelse har tross alt aldri tvunget fram slike sukk etter forløsning, som når han opplever sin nød over synden. Slik har en rett, hellig sjel det.

Apostelen Peter har også hatt store fysiske lidelser. Lik sin Mester og Herre måtte også han lide martyrdøden (Joh 21: 19). Men på tross av alle disse fysiske lidelsene ser vi bare Skriften berette én gang at han gråt bittert. Det var da han syndet ved å fornekte sin Herre. Legg igjen merke til at for en virkelig hellig sjel er synden bitrere enn døden. Luther sier: "Hvilket rett kristent menneske ville ikke ønske seg at det ikke bare var sykt, men også død, når det ser og opplever at mens det går der med det friskeste legeme, så ligger det under for synd. Ja, faller kanskje til og med i synd. Og det vet at det fortsatt også kommer til å falle i synd, og på den måten stadig gjøre imot sin kjærlige Fars vilje. For apostelen Paulus har med høylytt klage sukket og ropt: "Å, jeg elendige menneske! Hvem skal fri meg ut fra dette dødens legeme?" Det mennesket som ikke frykter mer for synden enn for døden, det elsker ikke sin Far rett. Spesielt når vi også vet at fra Guds side kommer døden som utfrielse fra syndens plager. Slik blir døden en tjener for livet og rettferdigheten."

Vel kan vi nok ofte bli svært så likegyldige og verdslige, så vi ikke ser alvorlig nok på synden, og ikke lengter etter forløsning. Men uansett hvordan de har det; det herligste du kan tale til sanne gudfryktige sjeler om den salige evigheten, er å minne dem om at da skal de være fri fra alle sine store synder, sine fristelser og svakheter. At de da aldri mer skal synde mot Gud, men være så hellige som de noen gang kunne ønske. Da lyser ansiktene i glede. Da overdøves kjødets frykt for døden, slik at nå blir den kjær for dem. Av alt dette oppdager vi at det er ikke noe som tynger dem mer enn synden. Og dette er det Paulus gir uttrykk for, når han midt i sitt vitnesbyrd om syndens lov i hans lemmer, roper ut: "Å, jeg elendige menneske! Hvem skal fri meg ut fra dette dødens legeme?" Spørsmålet hans: "Hvem skal fri meg ut?", sier ikke at han var i tvil om hvem som skulle utfri ham. Det er bare den vanlige måten å uttrykke en sterk lengt, en sterk klage, på. Straks vitner han så om sitt salige kjennskap til den rette, den store Forløseren, når han fullfører med:

Rom 7, 25

25: Jeg takker Gud - ved Jesus Kristus, vår Herre! Så tjener jeg da Guds lov med mitt sinn, men syndens lov med mitt kjød.

Først takksigelse for all nåde og forløsning gjennom Kristus. Deretter en kort oppsummering av alt han har uttalt om sin hellige ånd, og sitt syndige kjød.

Jeg takker Gud - ved Jesus Kristus, vår Herre! Plutselig avbryter Paulus sin klage og sine sukk. Nå minner han seg selv om hvor mye han burde takke Gud for den utfrielsen, forløsningen, han hadde fått ved Jesus Kristus. Den forløsningen han jo allerede hadde mottatt, og som gjorde at nå stod han ikke lenger under syndens fordømmelse, og heller ikke under syndens herredømme (kap. 8: 1, 15). Og i denne benådede tilstand hadde han grunn til å håpe på en gang også å bli forløst fra syndens lov i lemmene hans. Disse ordene: "Jeg takker Gud - ved Jesus Kristus" ... osv, er, som det han har skrevet foran, bare et naturlig uttrykk for det han selv opplever og føler på når han ser på hele sin situasjon under ett. Derfor nevner han ikke noe spesielt som ligger til grunn for hans takksigelse. Han sier bare at han takker Gud, ved Jesus Kristus. Altså for all den nåde han hadde gjennom ham. Vi sa at spørsmålet i v. 24 ikke var uttrykk for at han var i tvil om hvem som skulle utfri ham, men bare var uttrykk for smerte og lengt. På samme måte er disse ordene ikke uttrykk for noe egentlig svar. Som sagt, er det bare et naturlig uttrykk for den trøsten han har midt i sin lidelse under synden.

Dette stedet kan sammenliknes med 1Kor 15: 54-57. Der taler også Paulus om vår seier til slutt, og forløsning fra synden og døden, og bryter av med dette utrope: "Men Gud være takk, som gir oss seier ved vår Herre Jesus Kristus". Midt i sin læretale ser vi han slipper til en hjertets fryd. Men vi ser at det også er en sammenheng mellom vårt vers og sukket og spørsmålet i v. 24. Lovsangen i v. 25 er jo samtidig svaret på dette spørsmålet: Gud skal frelse meg gjennom Jesus Kristus, vår Herre. Og når Paulus takker Gud "ved Jesus Kristus", så forkynner han dermed at bare gjennom Kristus har vi alt det gode vi kan takke for (konf. 1Kor 1: 4). Ordene "vår Herre" er også alltid et tillegg som er fullt av trøst. Det skal minne oss om at Kristus er gitt oss fullt og helt. Han er vår egen forløser og Herre, som vi alltid kan ha all vår lit og tillit til. Ja, det er også en stor trøst å merke seg at Paulus sier ikke min Herre, men vår Herre. For da vet vi at all den nåde, trøst og glede apostelen hadde i Gud ved Jesus Kristus, det skal da vi også ha ved ham. Det tilhører like mye oss som Paulus, fordi Kristus ble gitt for oss like så sikkert som for Paulus. Måtte vi da også tro på ham, på samme måte som Paulus!

Men det vi spesielt skal merke oss, og huske godt på, er at Paulus takker Gud ved Jesus Kristus midt i sin klage over syndens lov i sine lemmer. Dette gir oss en meget nødvendig og viktig lærdom. Vår sykelige tendens derimot, er jo at vi bare vil takke Gud når vi ikke ser, kjenner og plages av vår synd. Nei, når vi kjenner syndens lov i våre lemmer, da er det snart slutt på gleden og takksigelsen. Dette er ikke rett for en kristen, for det betyr at vi vil ha vår trøst i oss selv. Legg derfor merke til at midt i sin klage og sukk over syndens lov i sine lemmer, bryter han ut i takksigelse til Gud ved Jesus Kristus. Men derfor sier han da også i stort alvor: "ved Jesus Kristus, vår Herre". Dette er hele grunnen til at han midt i sin klage over synden kan takke Gud. Bare i Jesus Kristus, vår Herre, er det jeg ennå kan ha trøst og håp, sier han. I meg selv finnes det ikke noe grunnlag for at jeg kan trøstes. Alt har jeg bare ved Jesus Kristus, vår Herre.

Da blir det vel langt fra at synden skulle make å dempe vår lovprisning til Kristus! Må vi ikke heller, nettopp fordi vi kjenner på syndens skyld, takke og lovprise for den nåden at vi nå er kjøpt fri fra all syndens forbannelse? Vi eier en evig frihet fra synden, og skal til slutt også bli fri fra den i vårt legeme. Vil det ikke bli nettopp dette som blir vårt største og evige frydens emne, vår høyeste og evige lovsang for tronen, at Kristus har frikjøpt oss? Slik at all den synd som hele livet igjennom forfulgte og plaget oss, ikke skal kunne fordømme oss!

Skal jeg derimot bare takke Gud når jeg ikke kjenner noe til synden, da er min trøst og lovsang først og fremst urein. Eller den har i alle fall delvis sin grunn i meg selv. Og da blir den også svært kortvarig og ustadig. Derfor må vi lære alltid å beholde den dypeste sammenheng mellom vår lovprisning til Kristus og vår opplevelse av synden. Det vil nemlig vitne om at vi tror på Kristus, og ikke på noen egen verdighet. Vi må lære å si i tro: Vel er jeg nok dessverre ennå full av synd, jeg elendige menneske. Men så stor og forferdelig skal min synd aldri kunne bli, at ikke den forløsningen som er skjedd i Jesus Kristus mer enn oppveier synden. Og så sterk skal heller ikke synden min noen gang kunne bli, at ikke Han som for lenge siden har forløst meg fra dens forbannelse med sitt blod, også en gang skal forløse meg fra syndens lov i mine lemmer.

Hvis jeg selv skulle være ren, og i egen person kunne stå for Gud, da måtte jeg fortvile i all evighet. Men hvis Kristus er min rettferdighet, da kan jeg alltid behage Gud og lovprise ham. Og slik kan vi fortsette: Hvis jeg selv skal overvinne og utrydde synden i meg, da må jeg fortvile. Men skal min Herre Kristus gjøre det, da skal jeg ikke bli skuffet. Bare Gud skal ha takken for alt, og bare ved Jesus Kristus, vår Herre. Slik bør vi ha det i hjertet vårt. Det er dette Paulus ville lære oss, når han midt i klagene over synden takker Gud ved Jesus Kristus.

Så tjener jeg da Guds lov med mitt sinn, men syndens lov med mitt kjød. Dette er nå oppsummeringen og konklusjonen på alt Paulus har talt om, f. o. m. v. 14. Derfor innleder han denne setningen nærmest med et "altså": "Så tjener jeg da Guds lov" ... osv. (i C. O. Rosenius' bibel heter

det: "Så tjener jeg nu själv Guds lag ..." Og vi finner samme ordlyd i andre bibler) Ordene "jag själv" kunne like godt hete: "nettopp jeg", den samme som har talt i versene foran, som sukker etter forløsning, og som priser Gud ved Jesus Kristus. Presist denne jeg er det som tjener Guds lov med mitt sinn, og syndens lov med mitt kjød. På samme måte som ovenfor skildrer Paulus seg her som to forskjellige parter som står i strid med hverandre. "Sinnnet", eller ånden, er det nye mennesket, det som Gud har skapt ved nåden. Og "kjødet", er den fordervede naturen, det gamle mennesket, som er solgt under synden. Han sier at disse to menneskene som lever i ham, tjener også hver sin "lov": "Guds lov" som er skrevet i hans sinn, og som han fryder seg i etter det indre menneske (v. 22). Og "syndens lov" som er i lemmene hans, og som tok ham til fange.

Dette bildet er det apostelen gir av ham selv. Og lenger kan heller ikke noe Guds barn komme i denne verden. Dette blir alltid kjennetegnet på et gjenfødt menneske. I hver eneste én av disse, - men også bare i slike - lever og arbeider disse to kreftene; kjødet og Ånden, synden og nåden. Den lov som er i våre lemmer, og den lov som er i vårt sinn. Hvis hyklere misbruker denne sannheten til å unnskyldte synden sin med, så er det ikke denne sannheten som har skylden for det. Vi må ikke fornekte eller tie om sannheten, for at den ikke skal kunne misbrukes -! De som misbruker Guds sannheter til å synde, de må selv bære dommen som rammer dem.

"Jeg tjener Guds lov med mitt sinn". Vi sa at dette verset er en oppsummering av det som er sagt foran. Men da har vi nå også innholdet klart for oss. La oss bare kort se på selve ordene. Uttrykket "jeg tjener" er et nytt bevis på at den viljen Paulus taler om i v. 18 ikke skildrer dette kraftløse bifallet til alt som er rett, og som kommer fra vår egen fornuft og samvittighet. Nei, "jeg tjener Guds lov med mitt sinn", det skildrer den nye, virksomme viljen, som vi bare får ved Ånden i den nye fødselen. Ved den begynner vi virkelig å "tjene Guds lov". Dette understrekes også med ordene "med mitt sinn", dvs. med min ånd. Vi vet at hos lovtrellen er forholdet det helt motsatte. Hvis han forsøker å tjene Guds lov med gjerninger, så samstemmer ikke hans ånd i dette (kap. 8: 7).

At jeg "tjener Guds lov med mitt sinn" vil altså først og fremst si at "jeg fryder meg i Guds lov". Ja, at jeg har glede og en fryd i Ham, slik vi sa under v. 22. At jeg ikke tjener Gud på grunn av lovens løfter eller trusler, men av hjertet elsker det gode og hellige, og hater alt det syndige, - gjennom det nye sinnet som er født av Ånden. Og for det andre at dette ikke stopper bare med lysten og viljen, men også virkelig fører til tjeneste. At jeg i ord og gjerning lever et liv etter min Guds lov, så jeg nå virkelig "ikke vandrer etter kjødet, men etter Ånden" (kap. 8: 4). Men alltid går jeg med den sørgelige erkjennelsen av det det tales om her; at jeg på grunn av synden i mine lemmer ikke kan gjøre det gode som jeg vil, men gjør det onde som jeg ikke vil. Men legg endelig merke til at hele livet mitt likevel er en vandring "etter Ånden", mens det tidligere var et liv "etter kjødet". Det er mange som vil være kristne, - men i dette ligger bevisføringen for om det stemmer. Dette lærer hele Skriften. Såvel apostelens, som alle Guds barns hjertespråk er dette: "Så tjener jeg da Guds lov med mitt sinn".

"Men syndens lov med mitt kjød". Dette er også nærmere forklart tidligere. Men det er svært nødvendig at vi her har klart for oss hva ordet "kjød" betyr. Det taler nemlig ikke om legemet og utvortes vandel. Men som motsetningen til ånden, eller det nye sinnet, taler det om hele den naturen vi arvet fra Adam. Alt som er "født av kjødet", legem og sjel med alle fordervede krefter og tilbøyeligheter. Og tidligere har Paulus sagt at i sin gamle natur fant han en lov som streidte mot den loven som var i hans sinn. Som tok ham til fange under syndens lov, som var i lemmene hans. Dermed har vi også bakgrunnen for dette verset. Det tales ikke om gjerninger, men om naturens ondskap som alltid er den samme, enten det går bedre eller dårligere med gjerningene. Gjerningene er så visst ikke ubesmittet av synden hos de hellige. Men vi må merke oss at disse ordene vi her har for oss, taler om at mens vi virkelig gjør gode og hellige gjerninger, så kan vi komme til å tjene syndens lov med kjødet. Da er gjerningene et Åndens verk, men samtidig rører kjødet på seg med sin ondskap i oss.

Med Åndens velvillige sinn kan jeg f. eks. låne eller gi noe til en fattig. Men med det samme kjenner jeg kjødets forderv, enten i motvilje eller i egenrettferdig stolthet. Med et Åndens sinn kan jeg gå til bønne og Ordet. Men der møter jeg også syndens forderv; tanker som går i andre retninger, vantro m. m. Det er ikke vanskelig å kjenne seg igjen i dette å "tjene Guds lov med mitt sinn, men syndens lov med mitt kjød". Naturens ondskap rører på seg, mot min vilje. Den er en lov i lemmene mine. En konstant makt som driver og tvinger meg. Denne drivende makten kalles her for "syndens lov". I enhver slik "lov" finnes to sider: 1: Forskrifter og regler. 2: En drivende og tvingende kraft. Slik er det også i "syndens lov" først en ond drift og tilbøyelighet. Men også en viss form for regel for syndens virksomhet. Når Paulus her sier at han "tjener syndens lov med sitt kjød", vil det si at i den grad den fordervede naturen ennå lever og rører på seg, så foregår det etter de regler som gjelder for syndens virksomhet. Og hvordan det foregår, det talte vi om under v. 23 gjennom flere eksempler fra Skriften, og hvordan vi selv opplever det.

Dermed har vi nå sett på Paulus' bekjennelse og lære om kampen mellom Ånden og kjødet. Vi kan aldri prise Gud nok - bare når det gjelder hvor privilegerte vi er, vi som har fått lære å kjenne en så hellig manns indre kamper. Vi ser en hellig apostel, som fullstendig gav sitt liv til Herren og hans tjeneste. Som levde et liv som helt igjennom kunne stå ustraffelig fram overfor alle hans fiender. En som til sist kunne avslutte sitt løp i gleden over at han hadde stridd den gode strid, fullendt løpet, bevart troen, og nå bare ventet på rettferdighetens krans, "som Gud fra det høye kalte oss til i Kristus Jesus". Men når en så høyt benådet og framstående Herrens tjener ser på den veldige syndens strid som foregår i hans indre, må rope ut: "Å, jeg elendige menneske! Hvem skal fri meg ut" osv., - så ligger det da også i dette en gudgitt skildring av syndens ondskap, hvordan den har forgiftet og fordervet vår natur. Måtte vi da også huske hva det er vi har sett så klart her! Så vi aldri lar oss friste til å miste motet når det skjer med oss også; at vi gjør bitre erfaringer om dette syndens forderv i kjødet.

Dette bibelstedet er spesielt godt som trøst til alle dem som er nedtrykt av et spesielt knusende forderv. Kanskje av harde kamper som ingen kjenner noe til, uten dem selv og han som kjenner

hjertene. Der er kristne mennesker som enten aldri har undersøkt meningen i dette bibelstedet grundig nok, eller også har blitt villedet av falsk tolkning. De har da aldri våget å oppfatte dette som om det her skulle tales om Paulus og de gjenfødte. Når disse en gang får det rette lys over dette stedet, vil de virkelig prise Gud for den trøst og veiledning dette gir dem. Men de navnekristne, som ennå aldri har opplevd disse kampene i deres indre, ser bare mørke og dårskap i det samme ordet. Den striden som apostelen har skildret her, er det ennå ingen av Guds folk som har unngått, etter syndefallet. Måtte vi huske det godt, og ikke fortvile!

Men så bør vi også lære her at vi aldri må la oss forlede til å innbille oss at det vil nok gå godt, selv om vi tillater et så ondt kjød å få leve fritt, som det lyster. Vi må lære alltid å "våke og be, for at vi ikke skal komme i fristelse", slik vår Frelser i kjærlighet formaner oss. Og som grunn for denne formaningen tilføyer han at "ånden er villig, men kjødet er skrøpelig". Ja, av dette skal vi også lære hvor helt og holdent nødvendig det er at vi eier en konstant og evig nåde. At vi ikke mer skal dømmes etter loven. Dette var en hovedhensikt med alt det Paulus har talt om i dette kapitlet.

Først minnet han om hvor fri kvinnen er fra mannens lov, når han er død. Med det viste han hvor fullkommen fri vi er fra lovens pakt og vilkår, - når vi er døde, og dermed lovlig frigjort fra loven og forenet med Kristus (v. 1-6). Deretter har han vist oss hvor nødvendig det er å være fri fra loven. Samtidig; at den ikke virker at vi blir hellige, men tvert imot gjør at synden øker (v. 13). Dette igjen fordi loven er åndelig, mens all vår natur er kjødelig, så at selv de hellige ikke kan gjøre det de vil (v. 14-25).

Hvis vi så har fått denne frihet fra loven, så la oss ikke bare hjertelig takke Gud. Men også vokte oss vel, og verdsette denne friheten så høyt at vi ikke nok en gang lar oss binde under trelldommens åk. I neste kapittel skal vi få se denne frihetens herlige frukter og virkninger, helt fram til vår evige salighet i himmelen, der Guds barn også blir Guds arvinger. Må Gud gi oss sin nåde til ikke bare å fatte, men også i levende liv eie denne frihet, - og deretter nyte den i evighet! Ja, Gud, den evige Far, være æret og priset for sin usigelige gave! A